

NEUROLOGIE EN NEUROCHIRURGIE

Ik kan moeilijk begrijpen waarom collega H. W. STENVERS mijn artikel over „Neurologie en neurochirurgie” (N. T. v. G. 28 December 1940) niet geheel duidelijk vindt.

Wij, neurochirurgen, hebben onze oogen wijd open voor de verdere ontwikkeling der neurologie en zijn gaarne bereid zooveel mogelijk onze krachten ten dienste te stellen. In mijn artikel wees ik reeds op meerdere mogelijkheden. Echter heeft de genezing en zelfs ook de *verlichting* van het *lijden* van elken patiënt met een hersengezwel in de allereerste plaats onze belangstelling. Als heelkundigen stellen wij dit ideaal veel hooger dan het „beoefenen” der neurologie als wetenschap. Wanneer bij een patiënt na maandenlange observatie uiteindelijk een hersengezwel wordt herkend, echter *inoperabel* bevonden, dan heeft de neurologisch-geneeskundige gefaald ten spijt zijner neurologische „vondsten” en wordt de patiënt het lijdende *materiaal*. De volgende generatie kan onze zieken niet helpen, noch behoeven onze lijdens aan een hersentumor het studiemateriaal te vormen voor de neurologische kennis der volgende generatie. Invaliden na verkeersongelukken, het met oorlogsinvaliden bedekte Europa, de neurochirurgische patiënten *gedurende hun post-operatief herstel* vormen een wereld van studie-materiaal voor de belangstellende neurologen.

Nog een enkel woord over „Dichtung” en „Wahrheit” in de neurologie „der ruimte-innemende processen” van het centrale zenuwstelsel. Wanneer collega STENVERS zijn vroegtijdige neurologische syndromen voor intracranieele gezwellen *regelmatig* zou willen laten *controleeren* door het ventriculographische onderzoek, dan zou mijn artikel ook aan collega STENVERS zeer duidelijk worden. De beste prikkel tot waren vooruitgang in elke wetenschap is de contrôle op de waarheid; ook in dit opzicht heb ik veel belangstelling voor den vooruitgang der Neurologische wetenschap en ben ik van meening dat het ventriculographische onderzoek, hetwelk in geschoolde handen *ongevaarlijk* is, niet oneindig veel kwaad, doch zeer veel goed heeft gedaan en zal blijven doen, ook voor den vooruitgang der Neurologische wetenschap.

Groningen, 29 December 1940

F. A. VERBEEK

NEUROLOGIE EN NEUROCHIRURGIE

De tegenstelling tusschen de meeningen van collega H. W. STENVERS en van mijzelf betreffende het gevaar van de ventriculographie, kan op zichzelf de basis vormen voor een vruchtbare discussie. Het heeft mij echter van begin af aan gespeten, dat collega STENVERS dit zoo moeilijke onderwerp in dit *Tijdschrift* heeft ter sprake gebracht, althans in den vorm van een feuilleton, omdat hierin, of in een antwoord hierop, onvoldoende gelegenheid bestaat zijn meening voldoende te argumenteeren. Toch zal, nu eenmaal dit onderwerp onder hun aandacht is gebracht, niet kunnen uitblijven dat door velen, van wie niet verwacht mag worden dat zij tot een zelfstandig oordeel kunnen komen, gesteund wordt op het weinige dat tot dusver vóór of tegen de ventriculographie werd gezegd. Uit persoonlijke ervaring weet ik tot welke moeilijkheden een dergelijk advies kan leiden, zoodat ik thans de noodzakelijkheid gevoel de indicatie tot en het gevaar van de ventriculographie tot onderwerp eener uitgebreidere bespreking in dit *Tijdschrift* te maken, waartoe ik zoo spoedig mogelijk de gelegenheid hoop te hebben.

Wassenaar, Januari 1941

A. C. DE VET, *neurochirurg*

(De discussie is thans gesloten, Redactie)

OVER DE PLASTICITEIT VAN BEENWEEFSEL

Hoewel ik mij met de practische gevolgtrekkingen, waartoe collega BOEREMA in zijn artikel in het *Tijdschrift* van 4 Januari 1941 komt, ook reeds op andere gronden, geheel kan vereenigen, is zijn theoretische uiteenzetting voor mij aanleiding tot het maken van eenige opmerkingen.

Bij een nadere beschouwing van de standverandering van den trochanter ten